
SUNUŞ

SUNUŞ

Şubemizin Şubat 2020’de başlayan 33. dönem çalışmalarını 15-16 Ocak 2022 tarihlerinde düzenleyeceğimiz 34. Olağan Genel Kurul ile tamamlıyoruz. İçinden geçtiğimiz salgın ve ağır ekonomik krizin de etkisiyle Oda ve ülke tarihinin en zor koşullarının yaşandığı bir çalışma dönemini geride bırakıyoruz. Şubemizin 33. Olağan Genel Kurulu’nda ve EMO 45. Olağan Genel Kurulu’nda üyelerimizin aldığı kararlar doğrultusunda yürüttüğümüz çalışmalarımızı tamamlıyoruz.

Komisyonlarımızda görev alan üyelerimizin katkılarıyla, mesleğin korunması, şube çalışmalarının daha iyi fiziki koşullarda yürütülmesi, bilim ve teknolojinin ülke gündeminde üst sıralara yükselmesi için çalışmalarımız dönem boyunca sürdü. Mesleğimizin toplumun yararına sunulması olanaklarının daraltılmaya, eleştirel aklın, pozitif bilimin ve mühendisliğin genel ilkelerinin sistemli olarak tahrip edilmeye çalışılmasına tüm gücümüzle karşı koymaya çalıştık.

33. Dönem Yönetim Kurulu olarak göreve başlamamızın hemen ardından dünya genelinde Covid-19 vakalarının görüldüğü haberleri yayılmaya başladı. Türkiye’de ilk Covid-19 vakasının tespit edildiği 11 Mart 2020 tarihinden bu yana yaşadığımız pandemi koşullarında sürdürdük. Sokağa çıkma, etkinlik düzenleme yasağı, kısa çalışma uygulaması gibi kısıtlamalar, örgütümüzün çalışmalarını da büyük ölçüde etkiledi. Üst birliğimiz TMMOB, normal şartlarda Ekim 2020’de planlanan 46. Olağan Genel Kurulu’nu ancak Ağustos 2021’de düzenleyebildi. Salgın öncesinde başlayan ve salgınla derinleşen ekonomik krizin gölgesinde tamamladığımız bu dönemde çalışmalarımızı büyük ölçüde çevrimiçi araçların sağladığı olanaklarla yürüttük.

Yeni tip koronavirüsü (Covid-19) vakaların ülkemizde de görülmeye başlaması üzerine Şubemiz planlanan tüm eğitim ve etkinlikleri iptal ederek, çalışma saatlerimizi azaltarak, üyelerimize ve çalışanlarımıza yönelik önlem almaya çalıştı. Kronik hastalıkları olan ve 65 yaş üzerindeki üyelerimize yönelik gönüllü üyelerimizin katılımıyla destek kampanyası düzenledik. Sokağa çıkma yasağı bulunan üyelerimizle dayanışmaya gayret ettik. Dayanışma ağına katılan genç üyelerimize bir kez daha şükranlarımızı sunarız.

Salgın öncesi başlayan ve derinleşme işaretleri veren ekonomik kriz, daha o günlerde işsizliğe ve yoksulluğa dönüşmeye başladı. Yatırımların azalmasıyla, mühendislik hizmetleri krizden en çok etkilenen alanlardan biri oldu. Meslektaşlarımız arasında yüksek seyreden işsizlik oranı daha da arttı. Çok sayıda meslektaşımız işini kaybetti, daha fazla sayıda meslektaşımız ise ücretsiz izne çıkarıldı. Kendi adına çalışanların yanı sıra ücretli çalışan meslektaşlarımız da gelir kaybına uğradı.

Ne yazık ki, salgının ve ekonomik krizin etkileriyle boğuşurken, bir yandan da Mayıs 2020’de siyasi iktidarın meslek örgütlerini etkisizleştirmeye dönük yeni bir girişimi ile karşı karşıya kaldık. Yağmaya dönüştüğü bugün daha net anlaşılabilir özelleştirmelere ve doğal-kentsel alanların tahrip edilmesine karşı verdiğimiz mücadele nedeniyle TMMOB’yi daha önce de hedef alan iktidar, bu kez de ifade özgürlüğü ve laikliği savundukları için tüm meslek örgütlerini yıpratmaya çalıştı. İktidarın en üst düzey sözcüsü, yasal değişikliklerle, demokratik işleyişimizi yok etmeye niyetlendiklerini ifade etti. Şubelerden başlayarak, TMMOB’ye kadar uzanan bir “öz” yönetim zinciri aracılığıyla faaliyetlerini, üye ve toplum yararına sürdüren örgütümüzü, siyasi iktidarın bir uzantısı haline getirme niyetlerini açıkça ifade ettiler. Gelir düşürme ve baskı yoluyla sindiremedikleri örgütlerimizi, seçim yöntemlerini değiştirecek bir “yasal” düzenleme yoluyla da işlevsizleştirmeleri mümkün değildi. Üyemizden aldığımız güçle, demokrasiyi, özgürlükleri ve çoğulculuğu her koşulda savunmaya devam etme kararlılığımız sonucunda iktidar sözcülerinin bahsettiği TMMOB kanunu değişikliği daha önceki tasarılar gibi rafa kaldırıldı.

Ankara Barosu'nun "Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın İnsanlığın Bir Kesimini Nefretle Aşağılayıp Kitlelere Hedef Gösterdiği Konuşmasıyla İlgili Basın Açıklaması" başlıklı açıklaması üzerinden başlayan tartışmayla gündeme getirilen meslek örgütlerine yasal değişiklikler kapsamında ancak çoklu baroya izin veren ve Türkiye Barolar Birliği'nin delege yapısını değiştiren kanun değişikliği yapılabildi. Bu süreç o dönem Ankara Barosu Başkanlığı'nı yürüten Erinç Sağkan'ın Türkiye Barolar Birliği başkanı seçilmesiyle tamamlanmıştır. Delege yapısının değişmesine rağmen sonuç değişmemiş, İktidarın müdahalesi sandığa gömülmüştür.

Bu vesileyle, TMMOB olmak üzere meslek örgütlerinin Anayasa gereği kamu idaresinin bir parçası ve özerk olduklarını hatırlatmak isteriz. Bu özerklik hem mesleğin geliştirilmesi hem de meslek alanına ilişkin yerel ve merkezi idarelerin faaliyetlerinin yargı yoluyla denetlenmesi için anahtar konumdur. 1954'ten bu yana süren bu model; ülkemizin kısıtlı demokratik işleyişin temel taşlarından birini oluşturmaktadır. Bu yapıdan "vesayet" rejimine geçilme hayalleri kurtaktalar. İktidarın hayalini kurduğu bu model meslek örgütlerinin de dolaylı veya doğrudan, kalıcı olarak o günün iktidarının bürokratları tarafından yönetilmesi sonucunu doğurur.

Bildiğini üzere, ülkemizde 12 Eylül darbesinden bu yana ağırlaştırılarak sürdürülen neo-liberal ekonomi politikaları gereği, sendikalar ve meslek odaları adım adım güçsüzleştirilmeye çalışılmaktadır. Serbestleştirme ve özelleştirmeye dayalı ekonomi politikaları, çalışan kesimlerin ekonomiden aldığı payını küçültülerek, sermaye aktarılmasını öngörmektedir. Şüphesiz TMMOB ve meslek örgütlerine yönelik baskının temelinde, mühendislik hizmetlerini bütünüyle sermaye şirketlerinin denetimine geçirmek isteyen anlayış yatmaktadır. Mesleki denetim uygulamalarınıza yönelik saldırı ve eleştirilerin altından; mühendislik hizmetlerini Oda'nın yönetmelikleri kapsamında kendi adına yürüten üyelerimizi, düşük ücretlerle "çalışan" durumuna düşürme hedefi bulunmaktadır. Sermaye şirketlerinin başta proje olmak üzere mühendislik hizmetlerini ele geçirebilmesinin ön şartı; odaların mesleki denetim kurallarının ortadan kaldırılmasıdır.

Bugün mesleki kurallar, uygulamada yetersizlikler olsa da haksız rekabet oluşmaması adına meslektaşların yer aldığı komisyonlarda belirlenmektedir. Bu kurulların yasa değişikliğiyle ortadan kaldırıldığı bir dönemde, yalnızca sermaye ve piyasanın "rekabet" kuralları işleyecektir. En az ücretlerin fiilen olmaması üyelerimizi kaçınılmaz olarak yoksullaştıracak ve mühendislik hizmetlerinin kalitesi de yurttaşların can ve mal güvenliğini tehlikeye atacak düzeyde gerileyecektir. Bugün mevzuat gereği mühendis çalıştırmak durumunda olan işletmelerde de istihdamının düşeceği öngörmek yanlış olmayacaktır.

İdeolojik gündemlerle üstünün örtülmeye çalışıldığı gerçek şudur ki; saldırının asıl hedefi meslek örgütlerinin yönetimleri değil, bizzat mühendisin kendisidir. Odalarımızın kimi uygulamalarını eleştiren üyelerimiz de dahil olmak tüm üyelerimizle birlikte karşı durmaktan başka seçeneğimiz olmadığını vurgulamak isteriz. Mesleğin geleceği örgütlerimize ne kadar sahip çıktığımızla doğrudan bağlantılıdır. Önümüzdeki dönemde de örgüt içinde yaşadığımız çoğu yapay ve geçici sorunu büyüterek dayanışmamızı zedelemememiz gerekir.

2020 yazına geldiğimizde turizm gelirlerini koruma amaçlı bir "normalleşme" süreci başlatıldı. Ekonominin "canlanması", iç turizmin hareketlenmesi adına sınav tarihleri "yeni normalleşme" kapsamında öne çekilerek, milyonlarca lise ve üniversite adayını bir araya toplamakta sakınca görülmezken; valilikler tarafından toplantı, yürüyüş ve gösteri yasakları getirilmişti. Milyonların geleceğini ilgilendiren üniversite sınavı tarihini sadece "patronlardan" gelen talepler doğrultusunda öne çeken iktidara, gençlerin sosyal medya üzerinden "beğenmedim - dislike" yolu ile

verdiği mesaja bile katlanılmadığı günleri yaşadık. “Dislike” ile başlayan bu dönüşüm, toplumla iktidar arasında büyüklüğü ancak bugün anlaşılabilen bir bariyer oluşturmaya başladı. O günden sonra, farklı inanç ve kimliklere sahip kesimlerin arasındaki mesafeyi artırmaya ve toplumu kutuplaştırmaya dayalı siyaset anlayışının çökmeye başladığına, toplumun tüm kesimlerinin yeniden iş, aş ve gelecek kaygısı etrafından kenetlendiği “yeni mücadele” dinamiklerinin geliştiğine şahit oluyoruz.

Salgın nedeniyle ertelenen Odamızın 47. Olağan Genel Kurulu’nu, 22-23 Ağustos 2020 tarihlerinde Ankara’da gerçekleştirebildik. Salgın önlemleri nedeniyle bir güne sığdırılan Genel Kurul çalışmaları kapsamında mesleğimizin geleceğini yakından ilgilendiren önemli konular karara bağlandı, yeni çalışmalarını yürütecek meslektaşlarımızı seçtik. Odamızın en üst düzey karar organı olan Genel Kurulun çalışmalarının tamamlanmasıyla, her iki yılda bir gerçekleştirdiğimiz, Şubelerimizden başlayan demokratik süreç de tamamlanmış oldu.

Bugün EMO ve bağlı Şubeleri tüm üyelere açık seçimler sonunda oluşan öz yönetimlerle idare edilmektedir. Şubelerimizde seçimler, her üyenin aday olabildiği, en çok oy alan adayların yönetimlerde görev üstlendiği bir yöntemle yapılmaktadır. Odamız ve Şubeleri üyenin öz yönetimiyle idare edildiği gibi, mesleki kurallarda yapılan değişiklikler de dahil olmak üzere tüm çalışmalar uzun erimli, geniş katılımlı tartışmalar ve karar alma süreçleri sonunda hayata geçmektedir. En basit faaliyetimiz bile Şube komisyonlarından başlayarak, yüzlerce meslektaşın görüş ve önerileriyle şekillenmekte, yine onların katkıları ve emeğiyle hayata geçmektedir.

Şubemiz 2020 yazında meslektaş adaylarıyla dayanışmanın güzel bir örneğini sergiledi. Meslektaş adaylarımızın mezun olma şartı olan zorunlu staj ihtiyaçları Şubemizin çevrimiçi olarak düzenlediği seminerler dizisi ile karşılandı. Zor şartlara rağmen, kıdemli meslektaşlarımızın genç meslektaşlara uygulama bilgisi ve deneyimlerini aktarmasından ve gönüllük esasına dayalı olarak gerçekleştirilen çalışmaların mesleki dayanışmayı büyüttüler. Salgının yarattığı sorunların büyüyeceği işaretlerinin ardından Meslek İçi Eğitim Merkezi (MİSEM) kapsamındaki eğitimleri de çevrimiçi gerçekleştirmeye başladık. Uygulamalı bölümleri bulunan eğitimlerin bir kısmını ise önlemler alarak yüzyüze gerçekleştirdik.

Bildiğiniz gibi siyasi partilerin kongre ve kurultaylarında risk oluşturmayan koronavirüs, meslek örgütlerinin kurultayları dahil tüm etkinliklerinin ertelenmesi için bahane olarak kullanıldı. Bu kapsamda Ekim ayı içinde gerçekleştirilmesi planlanan üst birliğimiz TMMOB’un 46. Olağan Genel Kurulu da Ankara Valiliği İl Umumi Hıfzıssıhha Kurulu’nun kararıyla ertelendi. Aralarında Odamızın da bulunduğu meslek örgütlerinin toplantı, etkinlik düzenlenmesi yasaklandı. OHAL koşullarını toplum üzerindeki baskıyı artırmak için kullanmasına benzer şekilde; salgın koşulları da siyasi hedeflere ulaşmak için kullanıldı. Bu dönem de devlet imkanları, halkın öncelikli sorunlarının çözümü için değil; örgütlü toplum kesimlerinin etkisizleştirilmesi için seferber edildi.

Afetlere Karşı Dayanışma

Çalışma dönemimizde salgın nedeniyle yaşadığımız sorunlara 30 Ekim 2020 tarihinde yaşanan İzmir’de depremin yarattığı yıkım da eklendi. Bayraklı ilçesinde büyük yıkıma neden olan deprem nedeniyle kaybettiğimiz sevdiklerimizin ve arkadaşlarımızın acısını paylaşıırken, hasarlı evlerini terk etmek zorunda kalan dostlarımızın, komşularımızın sorunlarının etkilerini yaşamaya devam ediyoruz. Depremin merkez üssü olan komşumuz Yunanistan’ın Sisam adasında 2, İzmir’de ise 116 yurttaşımız hayatını kaybetti, bini aşkın vatandaşımız yaralandı. Aralarında üyemiz Oğuz Perinçek ve ailesinin de bulunduğu onlarca yurttaşın enkaz altından kurtarılmasına yönelik çalışmalara

tanıklık ettik, acılarına ortak olmaya çalıştık. Artçı sarsıntılar devam ederken yıkılan binalarda ikamet eden üyelerimize ulaşmaya çalıştık. Sağ kurtulanların haberlerine sevinirken, bir yandan da kayıpları ve enkaz altındaki yakınları için üzüntülerine ortak olmaya çalıştık. Depremde hasar alan bölgede evi veya işyeri olan üyelerimize, Şube binamızın kapılarını açarak, mesleki çalışmalarını yürütebilmelerine olanak sağlamak istedik.

Meslektaşlarımız da TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu'nun (İKK) oluşturduğu gönüllü ekiplerde yer alarak katkı verdiği hasar tespiti çalışmalarını ise çok iyi bildiğimiz bir gerçeği su yüzüne çıkardı. Kandilli Rasathanesi'ne göre büyüklüğü 6,9 şiddetinde olan ve merkez üstü Bayraklı'ya kilometrelerce uzakta olan bu depremi, hiç kimsenin burnu kanamadan atlatabilirdik. Kent genelinde mühendislik hizmeti almamış veya eksik almış bina sayısının bu denli yüksek olması, depremin etkisini şiddetlendirmiştir. Yanlış zemin ve mühendislik hizmeti eksikliği birleşince yıkıcı sonuçların alınması kaçınılmazken, meslek odalarının uyarılarının yılladır görmezden gelinmesinin acı sonuçlarını hep birlikte yaşadık. 17 Ağustos 1999 depreminin ardından "geçici" denilerek alınmaya başlanan ve 2002'den itibaren de kalıcı hale getirilen deprem vergilerinin, genel bütçe kapsamında ilgisiz faaliyetlerde harcandığı bilinmektedir. Sadece Özel İletişim Vergisi (ÖİV) kapsamında 1999-2018 yılları arasında 63,8 milyar TL tahsil edildiği hesaplanmaktadır. Bu kaynak güvenli şehirleşme amacıyla kullanılsaydı, bugün deprem "korkusu" yaşanmayacaktı. İnternet erişimi ve diğer telekomünikasyon faturalarının büyümesine neden olan ve ülkemizin yaşadığı "bilgi iletişim teknolojileri yoksulluğunun" ana sebeplerinden biri olan ÖİV'den elde edilen kaynağın amaç dışı kullanımından, artık vazgeçilmelidir.

Enerjide Kaos Dönemi

2020 yılını artan ekonomik kriz ve salgın koşullarının gölgesinde tamamladık. Aralarında üyelerimizden bulunduğu milyonlarca yurttaşın geliri azaldı, kısa çalışma ödeneğine mahkum edildi. 2020 sonu itibarıyla ham madde tedarikinde sorunlar ve TL'deki erimeyle birlikte döviz kuru artışları yaşanmaya başladı. Tüm bu gelişmeler yaşanırken talep düşüşü nedeniyle enerji maliyetleri küresel ölçekte yüzyılın en düşük rakamlarına geriledi. Ülkemizde ise başta elektrik faturaları olmak üzere, enerji maliyetlerin de indirimine gidilmedi. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü'nün (OECD) elektrik, gaz ve akaryakıt değişimlerini dikkate alarak hazırladığı tüketici fiyatları bazlı enerji endeksinde yola çıkarak raporlaştırıp, kamuoyuna sunduk. Salgının yaşandığı 2020'nin ilk 10 ayında enerji fiyatları OECD genelinde yüzde 7,3 düşerken, Türkiye'de yüzde 11,5'lik artış yaşanmıştı. AKP hükümetlerinin işbaşında bulunduğu 17 yıllık dönem sonunda enerji endeksimiz yüzde 369 oranında artarak OECD'nin enerji zam şampiyonuna dönüşmüştük. Aynı dönemde OECD genelinde artış oranının yüzde 59'da kaldığına vurgu yaparak, salgın döneminde sadece ülkemizde zam yapılmasının toplum geneline yayılan yoksullaşmayı derinleştireceği uyarısında bulunmuştuk. Ulusal gazeteler ve TV'lerde yayınlanan uyarılarımızın ne kadar yerinde olduğu 2021'in son günü daha net ortaya çıktı.

Geçtiğimiz iki yıl bir yandan da felaketlerin üst üste yaşandığı bir dönem oldu. Bilimin ve teknolojinin göz ardı edilmesinin acı sonuçlarını olası felaketlere karşı hazırlıksız yakalanmanın ne olduğunu, hem salgının yayılım hızının artması hem de başta İzmir olmak üzere orta şiddette depremlerin bile ülkemizde yıkıcı etkiler yaratmasıyla yaşamıştık. Ocak ayında Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nin inşaat çalışmalarında maalesef benzer sorunlarla karşılaşmaya başladık. Akkuyu Nükleer Güç Santrali'ndeki sorunlar, henüz temel atılma aşamasında yaşanmaya başladı. Temel betonu dökülmesi sonrasında üç kez çatlaklar oluştu. Türkiye Atom Enerjisi Kurumu'nun talima-

tıyla çatlak bölümlerin kırılarak yeniden yapıldığının kamuoyuna yansımalarının hemen ardından bu kez alan açmak için dinamit patlatılması nedeniyle bölgedeki konutlarda ve araçlarda hasar oluştu. Riskleri nedeniyle yüksek güvenlik standartlarına sahip olması gereken çalışmaların şimdiden hasarlara yol açması, santralin devreye alınacağı, işletileceği ve ömrünü tamamlamasından sonra söküleceği uzun yıllar boyunca riskin artarak süreceğine işaret etmektedir. Odamızın itirazlarına rağmen, ihtiyaç duymayacağımız, riskli ve pahalı bu yatırımdaki ısrar ile mücadeleyi önümüzdeki dönemde de sürdüreceğiz.

Gençler ve Kadınlar Mücadeleyi Büyütüyor

2021'in ilk aylarında çevrimiçi düzenlediğimiz çok sayıda seminere ve etkinliğe Genç Mühendisler Komisyonumuzun çalışmaları da eklendi. Genç Mühendisler Komisyonu'nun sokağa çıkma kısıtlamasının olduğu hafta sonlarında düzenlediği seminerlerin yanı sıra, çarşamba günleri çalışma saatlerinde düzenlenen çevrimiçi seminerler de üyelerimizin yoğun ilgisiyle devam etti. Sevinerek vurgulamak gerekir ki; üyelerimiz, çevrimiçi araçları da kullanarak salgın koşullarında Şube çalışmalarına katılımını bu dönem arttırmıştır. Bu dönem 26 kez Youtube üzerinde canlı yayınlarda buluştuk. Pandemi dönemindeki ilk olarak gerçekleştirdiğimiz Sabancı Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ahmet Öncü'nün konuşmacı olarak katıldığı "Covid 19 Pandemisi Sonrası Yeni Dünya Düzeni" başlıklı çevrimiçi söyleşi bugüne kadar yaklaşık 4 bin kişi tarafından izlendi. Özellikle genç ve yeni mezun meslektaşlarımızın, deneyimli meslektaşlarımızın sunumlarıyla gerçekleştirdiğimiz çevrimiçi seminerlere olan ilgisi sevindirici düzeylere ulaştı. Tecrübeli meslektaşlarımızın, genç meslektaşlara deneyim aktarmasına aracılık ederek, mesleğin gelişimine katkı sağlama işlevimizi, salgın koşullarında da yerine getirmekten mutluluk duyduğumuzu ifade ederek, çalışmalara katılım sağlayan tüm üyelerimize teşekkür ederiz.

Genç mühendislerin yanında kadın mühendisler de bu dönem Şube çalışmalarına geçmiş oranla daha fazla katkı koydu. Kadın üyelerimize yönelik çok sayıda çevrimiçi seminer ve etkinlik düzenlediler. Kadın mücadelesinin dünya çapında sembol tarihi olan 8 Mart'ta; başta kadın mühendisler olmak üzere, toplumum tüm kesimlerinden kadınların sesinin duyulması için üyelerimizin desteğine ihtiyacımız var. Kadın Mühendisler Komisyonumuz, TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu bünyesinde de oluşturulan Kadın Çalışma Grubu'na da aktif katılım sağladı. Salgın koşulları, sokağa çıkma yasaklarının olduğu bir dönem de bile kadınların sesini yükselten meslektaşlarımıza bir kez daha teşekkür ederiz. Dünya genelinde kadınlar, toplumsal cinsiyet eşitsizliğini yok etmek için mücadele ederken, ülkemizde mevcut hakların korunması için çaba sarf edilmek zorunda kalmaktadır. Gericiliğe karşı sürdürülen kadın direnişi, bu dönemde şiddete karşı yaşamı savunmaya odaklanmaya devam etmektedir. Bu anlamda ülkemizde kadınlar, son barikatta mücadele etmektedir. Ölümle yaşam arasındaki bu ince çizgiyi aştığımız, "yaşamak istiyoruz" çğlıklarının ortadan kalktığı bir gelecek için mücadele eden tüm kadınları selamlarken, "İstanbul Sözleşmesi Yaşatır" sloganının altını çizmek isteriz.

Haziran 2021'de Şubemizin 53. kuruluş yıldönümünü çevrimiçi bir etkinlikle birlikte kutladık. 68 kuşağının içerisinde yer alan o dönemki meslek büyüklerimizin büyük bir özveri ile kurduğu Şubemizi, toplumcu ve dayanışmacı anlayışla sürekli gençleşen dinamik kadrolara devrederek güçlendirmeye devam ediyoruz. EMO ve TMMOB bünyesinde ilk kez toplumcu mühendislerin etkin olduğu Şube olarak, meslek büyüklerimize ve 68 kuşağına bu vesileyle bir kez daha şükranlarımızı sunuyoruz. Büyüklerimizin ilmek ilmek ördüğü bu mücadeleyi bizler de genç meslektaşlarımıza bırakma kararlılığındaız.

2021 yılının Haziran ayında Enerji Komisyonumuz, İzmir Bölgesi Enerji Forumu'nun altıncısını yine çevrimiçi düzenledi. Etkinlikte, iki gün boyunca 6 oturumda 26 bildirisinin yanı sıra "Aliağa Bölgesindeki Enerji Tesisleri ve Çevresel Etkileri" başlıklı bir de panel gerçekleştirildi. Bölgesel sorunlardan yola çıkarak, ülke geneli için çözümler üretilmesini hedefleyen etkinliğin iki günlük programı kapsamında "Enerji Görünümü", "GES ve Elektrikli Araçlar", "Rüzgar ve Jeotermal Enerji Santralleri ve Dere Tipi HES'ler", "Enerji Verimliliği Uygulamaları ve Alternatif Enerji Kaynakları", "Çevresel Etkiler" ve "İklim Değişikliği" başlıklı oturumlar düzenlendi. Başta TMMOB'a bağlı Odaların İzmir Şubeleri olmak üzere çok sayıda kurum ve kuruluşla birlikte yürütülen çalışmalar kapsamında İzmir'de bir durum tespiti yapmaya ve enerji alanındaki temel sorunlarımıza çözüm önerileri geliştirilen İzmir Bölgesi Enerji Forumu'na katkı koyan tüm üyelerimizi bir kez daha kutlarız.

Ekonomik Kriz, Yıkıma Dönüştü

Salgın döneminde sınırlı destek mekanizmaları 1 Temmuz 2021 itibarıyla sonlandırılırken, "varlık barışı" kapsamında çoğu kirli ilişkilere bulaşmış uluslararası sermayeye sağlanan kolaylıklar ise altı aylığına uzatıldı. Aynı dönemde mafya-çete ve siyaset üçgenindeki iddialar ülke gündemine itiraflarla girdi. Ülke gündeminden düşmeyen mafyatik, kara para rantına dayalı iddiaların soruşturma konusu bile yapılmadığı bu ortamda, "aklanmak" üzere ülkemize getirilecek para için ek yasal süre verilmiş oldu. Mafya üyelerinin birbirini suçlarken ortaya saçtıkları ve soruşturulması gereken iddialar kapsamında, suç örgütlerinin aylığa bağladığı "gazeteciler" hatta "milletvekilleri" olduğu bile en yetkili ağızlardan ifade edildi.

Kalkınmada kullanmamız gereken sınırlı kaynağının, uluslararası sermaye tarafından uzun vadede finanse edilen alım, geçiş, yolcu hatta hasta garantili projelerde çarçur edildiği bu dönemde; İstanbul Kanalı da benzer usullerle gündeme getirildi. Hazine garantisi veya verilen kamu hizmetinin tekel olmasının sağladığı gelir garantisini kullanarak alınan döviz bazlı kredilerin nasıl ödeneceği soru işareti olarak durmaktadır. Enerji sektörünün dış borcu bugün çoğu şirketi iflas çizgisine yakın bir noktada tutmaktadır. Sürdürülemez noktaya gelen bu ekonomik modeli ve içleri boşalmış şirketleri yaşatmak için verdikleri kamu hizmetine sürekli zam yapmaya ihtiyaç duymaktadır. Bu aşamada yurttan daha fazla kaynağı alıp, şirketlere dolayısıyla borçlu oldukları uluslararası finans kuruluşlarına aktarılmaya çalışıyorlar. Bu modelde döviz bazlı dış borç ve maliyetler, ülke içindeki mal ve hizmetlere kur farkının yansıtılmasını zorunlu hale getirmektedir. Şirketlerin gelirlerinin döviz bazlı olarak sabit tutulmaya mümkünse artırılmaya çalışıldığı bu dönemde, Türk Lirası ile sürekli azalan bir gelir elde eden yurttanlar ise zamların altında daha fazla ezilmektedir. Dönemsel sıcak para girişini sağlamak için ülke geleceğine ipotek koyan bu ekonomik anlayışın sonuna gelmiştir. Fahiş oranlardaki enerji zamlarının enflasyon ve genel ekonomi üzerinde uzun vadeli yıkıcı sonuçlarına önümüzdeki yıllarda hep birlikte şahit olacağız.

Afetlere Karşı Mühendislik Birikimimizi Artırdık

Turizm merkezlerine yakın bölgelerde başlayan orman yangınları Ağustos 2022'de bir felakete dönüştü. Bilimin ve teknolojinin yok sayılmasının acı sonuçlarına bir kez daha tanık olduk. Aynı günlerde yağış miktarının artması ülkenin kuzeydoğusunda sel felaketlerine neden oldu. Yetersiz altyapı ile merkezi ve yerel yönetimlerin kentleri rant politikalarına teslim etmesi, dere yataklarının doğal yapısını bozan HES'lere lisans verilmesi, taşkın alanlarının yapılaşmaya açılması afet yaratmaya devam etmektedir. İmar affıyla, yanlış yerlerde mühendislik hizmeti alınmadan inşa edilen kaçak yapıların yasal hale getirilmesi, yurttanları risk altında yaşamaya mecbur bi-

rakmaktadır. Türk Hava Kurumu'nda çürümeye terk edilen uçaklarla aynı teknik özelliklere sahip söndürme uçakları başka ülkelerin bayraklarıyla söndürme çalışmalarına katıldı. Bizim çürümeye terk ettiğimiz, boşluğunu ihalelerle kapatmaya çalıştığımız bu kıymetli ekipman, tüm dünyada kullanılmaktadır. Kamunun yangın söndürme konusundaki birikimini yok eden bu özelleştirme uygulamasının acı sonuçları yaratması kaçınılmazdı. Yurttaşların çıplak elleriyle söndürmeye çalıştığı ve birçok yerde yerleşim alanlarını da kül eden bu yangınlar afet yönetimlerindeki eksikliklerimizi bir kez daha gözler önüne serdi.

Aşılama oranının artmasıyla ilk yüzyüze etkinliğimizi bölgemizde yaşadığımız deprem ve orman yangını afetlerine yönelik olarak gerçekleştirdik. Uluslararası katılımla "Yangın ve Deprem Sempozyumu ve Sergisi" adı altında 30 Eylül-1 Ekim 2021 tarihleri arasında Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi'nde düzenlendi. Bu etkinliği, İnşaat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi, Jeoloji Mühendisleri Odası İzmir Şubesi, Mimarlar Odası İzmir Şubesi ve Şehir Plancıları Odası İzmir Şubesi ile Kimya Mühendisleri Odası Ege Bölge Şubesi'nin katılımıyla gerçekleştirdik. TMMOB'a bağlı ilgili Odaların İzmir şubelerinin yanı sıra, İzmir Büyükşehir Belediyesi (İBB) ve İBB İtfaiye Daire Başkanlığı'nın işbirliğiyle düzenlenen etkinlikte, bildiri sunumlarının yanı sıra, alınması gereken acil önlemlerin çok boyutlu tartışıldığı paneller de düzenlendi.

Kamu Denetimini Güçlendiriyoruz

Odamız adına Şubemizde yürütülen bir diğer önemli çalışma sonunda; Ağustos 2021 itibariyle Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından balıkçı teknelerinde kullanılan aydınlatma ekipmanlarının denetimi konusunda yetkilendirildik. Balık sürülerini bir bölgeye toplamaya dayalı bir yöntem olan "ışıkla avcılık" konusunda Tarım ve Orman Bakanlığı'nın sahada gerçekleştirecekleri denetimlerle, balıkçı gemilerinde EMO İzmir Şubesi'nde test edilip onaylanmamış aydınlatma lambalarının kullanılmasına izin verilmeyecek. Odamızın kamusal sorunluluğunu yerine getirmemize katkı sağlayan, uluslararası standartlara uygun olarak kurulan laboratuvara emeği geçen, teknik destek sağlayan tüm üyelerimize teşekkür ederken; deniz yaşamını korumaya katkı sağlamaktan da mutluluk duyduğumuzu ifade etmek isteriz.

Siyasi kutuplaşmanın en üst seviyeye ulaştığı bu dönemde bile kamu yararı söz konusu olduğunda işbirlikleri geliştirmeye, kamusal denetim mekanizmalarında etkin rol oynamaya gayret ettik. Bu vesileyle Şubemizin teknik birikimini ülke yararına kullanılmasına yönelik projeler için tüm kamu kurumlarıyla işbirliği yapmaya hazır olduğumuzu bir kez daha ifade etmek isteriz.

Tedarik Zinciri Kırıldı

2021'in son aylarında aşılama oranlarının artmasıyla birlikte hayat olağan akışına dönmeye başladı. Bu gelişmeye paralel olarak, salgın döneminde baskılanan ekonomik büyüme oranları eski seviyelerine dönerken, enerji ihtiyacı da hızla arttı. Enerji talebindeki daralma nedeniyle hayata geçirilmeyen yatırım projelerinin yarattığı boşluk, arz-talep dengesini sarsıyor. Günümüzde kömür ve doğalgazla başlayan, sonrasında akaryakıt ve elektrik enerjisi ile devam eden bir "enerji krizi" yaşanıyor. Birincil enerji kaynaklarındaki arz daralması kaynaklı fiyat artışları, yeni bir enerji krizinin sinyallerini vermeye başladı. Ülkemizde ise kuraklık nedeniyle hidrolik kaynakların elektrik üretimindeki payı ciddi oranda azaldı. Güneş ve rüzgara dayalı üretim kapasitesi de yeterli büyüklükte olmadığından, elektrik enerjisi talebini büyük ölçüde, kömür ve doğalgaz gibi fosil kaynaklarla karşılanmak zorunda kaldı. Bu krizi, elektrik üretimini ciddi ölçülerde güneş ve rüzgar gibi yenilenebilir kaynaklara kaydıran ülkeler rahat atlatırken, biz ise ciddi bir enerji krizi yaşanmaya başladı.

Salgın döneminde yaşanan ekonomik sorunlarla birlikte üretim ve tedarik zincirinin bozulması nedeniyle neredeyse tüm ürünler için sorun yaşanmaya başlandı. Ölçsüz fiyat artışları ve bazı mallar için “kıtlık” düzeyinde bir yoklukla karşılaşılması, “plansızlığa” dayalı bu ekonomik modelin; geleceğimiz için risk oluşturduğunu da ortaya koymaktadır. Yalnızca kâr ölçütünün kullanıldığı, yatırım ve tüketim planlamasının bütünüyle piyasaya bırakıldığı bir sistemin yürütülemeyeceği bugün daha net görülmektedir. Enerji, telekomünikasyon, teknoloji geliştirme gibi, tüm sektörler için kritik önemde olan temel alanların, geleceğin planlanması perspektifinden bakma sorumluluğu olan özerk yapılar tarafından yönetilmesi zorunlu hale gelmiştir.

Dünya genelindeki yaşanan küçük fiyat dalgalanmaları bile küreselleştiği iddia edilen ekonomimiz üzerinde yılın son aylarında tsunami etkisi yaratmaya başladı. TL’nin hızla değer kaybetmesi ve enerji başta olmak üzere neredeyse tüm mallar için tedarik zincirinin kınılmasıyla, kısa vadede içinden çıkamayacağımız bir tablo oluştu. Marketlerde temel gıda maddelerinin kısıtlanarak satılması, sık yapılan akaryakıt zamları öncesinde petrol istasyonlarında kuyruk oluşması, krizin daha fazla büyüyeceği gözler önüne serdi.

İktidar ekonomisinin “rekabetçi” kur politikalarıyla büyütüleceği, üretim ve istihdamın artacağı vurgusu yapmaktadır. Bu bakış açısı, TL’nin değer yitmesiyle Türkiye’de üretilerek ihraç edilen ürünlerin küresel düzeyde rekabet şansının artacağı varsayımına dayanmaktadır. Değersiz TL’nin ülkemizdeki yabancı yatırım oranını da artıracığı ifade edilmektedir. Yoksulluk ve kıtlığı bir arada gördüğümüz bu yapıda, maliyeti TL tabanlı olan tek bir girdi kalemi yer almamaktadır. TL’nin değer düşürülmesiyle maliyeti azaltılabilen tek kalem işçilik olmuştur. Ekonominin büyümesi için alım gücü zaten düşük olan, faturalarla boğuşmak zorunda kalan emeğiyle geçinen kesimlerin daha fazla “küçültülmesi” hedeflenmektedir. Düzenli olarak ülke içindeki alım gücünün düşürülerek “büyütülen” ekonomimiz, yabancı sermaye için daha kolay bir lokma haline gelmiştir.

Beyin Göçünü Durdurmak Zorundayız

Bildiğiniz gibi, dönem içinde Şube olarak elimize her fırsat geçtiğinde, üretim ekonomisine ve teknoloji geliştirmeye dayalı katma değerli alanlara yatırım vurgusu yaptık. Bu dönem bu vurgunun yanına genç meslektaşlarımızın istihdam sorununa dikkat çeken ifadeleri de eklemek zorunda kaldık. Şubemizin Makina Mühendisleri Odası (MMO) İzmir Şubesi ile birlikte 18-19-20 Kasım 2021 tarihlerinde düzenlendiği X. Asansör Sempozyumu’nun açılışında asansör alanındaki gelişmeleri değerlendirirken, işsizlik ve beyin göçüne de vurgu yapmak zorunda kaldık. Ne yazık ki, işsizlikle boğuşan genç meslektaşlarımız, bu dönem yurtdışında çalışma olanaklarını araştırmaya yönelmiştir. Ülkemizin kıt kaynaklarıyla yetiştirdiğimiz gençlerimizin, kalkınmamıza sunacağı katkıdan mahrum kalmak üzereyiz. Dünya genelinde bilimsel ve teknolojik gelişmelerde olağanüstü bir ivme yaşanırken, ülkemizde bir yerinde sayma dönemi yaşıyor. Yetişmiş insan gücümüze rağmen, hemen hemen her alanda ithal teknoloji ve ekipmanlara mahkum kaldığımız bir süreci yaşıyoruz. Bir yandan da genç meslektaşlarımız, artan işsizlik sorunu nedeniyle genellikle sonu “beyin göçü” ile biten bu süreci birlikte durdurmak zorundayız. Meslek örgütlerimizin çatısı altında dayanışmamızı büyütebildiğimiz ölçüde, mesleğimizi sürdürebilecek koşulları yaratabileceğimize bu vesileyle bir kez daha vurgulamak isteriz.

Şubemiz, basın açıklaması yoluyla çözüm için kamu kuruluşları, kamu hizmeti yapan özelleştirilmiş kurumlar ile mühendis çalışan sayısı yüksek şirketlere yeni mezun mühendis istihdamı zorunluluğu getirilmesi için çağrı yaptık. Şubemizde başlayan bu hareket, halen TMMOB tarafından “Çözüm İstiyoruz” adlı kampanya ile sürdürülmektedir. Şube çalışmalarımızda geliştirdiğimiz

çözüm önerilerinin TMMOB'un diğer birimlerinin de katkısıyla güçlendirilerek dile getirilmesinden mutluluk duyduğumuzu ifade etmek isteriz. Özellikle son 5 yıl içinde mezun olmuş meslektaşlarımızın istihdamını sağlamak için yürüttüğümüz çalışmanın henüz başında olduğumuzu vurgulayarak, çözüm önerilerimizin başta karar vericiler olmak üzere tüm toplum kesimleri tarafından benimsenmesi için üyelerimizin desteğine halen ihtiyaç duyuyoruz. Yalnızca son 5 yılda mezun olan mühendisler için açılacak kadrolar için SGK primleri ve ücretlere yönelik devlet desteği sağlanması vurgusu yaparken, geçici, güvencesiz çalışma koşulları, ülkemizin mühendislik birikimini törpülediği uyarısında bulunmuştuk. Bugün daha iyi koşullarda istihdam edilen veya işveren konumunda olan üyelerimize, kampanyaya destek vererek çözüm bir parçası olmaya davet ediyoruz.

Zam Zembereği 31 Aralık'ta Boşaldı

İktidar 2021 yılının son gününe kadar konutlarda elektriğe daha az zam yaparak, enerji maliyetlerindeki artışı dolaylı yansıtmanın yollarını aradı. Salgının ilk yılında yaptığımız açıklamalarda yurttaşların gelir kaybına uğradıklarına vurgu yaparak, vergi indirimini başta olmak üzere faturayı düşürecek önerilerde bulunmuştuk. Bu öneriler ancak 2021'in sonunda iktidarın gündemine girdi. Faturalara çok küçük etkisi olacak şekilde "TRT Payı" ve "Enerji Fonu" kesintileri kaldırılarak, konutlar için kademeli tarifeye geçildi. Salgın döneminde enerji maliyetleri küresel yüzölçümün en düşük seviyelerine gerilediğinde yaptığımız indirim çağrısını görmezden gelinerek, "dağıtım bedeli" artışı ile fatura aynı seviyede tutulmuştu. Enerji maliyetlerinin artmasıyla bir süre konutlarda doğrudan zam yapmayan iktidar, 1 Ocak 2022 tarihinde yürürlüğe giren yeni tarifeye 230 Kwh'lık tüketimi bulunan 4 kişilik bir aile faturasına, yıllık yüzde 115 oranında fahiş bir zam yapmış oldu. Enerjinin ucuz, kaliteli ve kesintisiz bir şekilde sunulması temel vatandaşlık hakkıdır. Özelleştirme ve piyasalaştırma uygulamalarına son vererek, kamunun yeniden inisiyatif aldığı bir yapıya dönüş sağlanmalıdır. Bir an önce kısıtlı kaynaklarımızı en iyi şekilde değerlendirecek, kamu yararı esas alan siyasi ve ticari müdahalelerden uzak bir enerji yönetim modeline geçilmesi gerektiğini bir kez daha vurgulamak isteriz

Elektronik Laboratuvarı

Ülkemizin içinde bulunduğu ağır ekonomik krize rağmen, üyelerimizin aynı ve nakdi yardımlarıyla 32. dönemde hizmete açtığımız Hizmet ve Eğitim Merkezi'mizin eksik bölümlerini, bu dönem yine üyelerimizin katkılarıyla tamamlamaya çalıştık. Yüksek Gerilim Uygulama Laboratuvarı'nın ardından Elektronik ve Aydınlatma laboratuvarlarını da üyelerimizin hizmetine sunduk. Tasarımdan ilk prototip üretimine kadar tüm süreçlerde üyelerimizin çalışmalarına katkı sağlayacak olan Elektronik Laboratuvarı'nı hizmete açtık.

Böylece elektrik mühendisliği alanında sunduğumuz uygulamalı meslek içi eğitim hizmetlerini, elektronik mühendisliğine ilişkin alanlara da taşıma olanağına sahip olacağız. Bu dönem hizmet ve eğitim binamızın en üst katında yer alacak konferans salonunun tamamlanması için imalatlara başladık. Ülke genelinde üyelerimize de eğitim hizmeti veren binamızı, kentimizin en önemli mühendislik merkezi haline geleceğine olan inancımızı dile getirerek, üyelerimize katkılarını sürdürme çağrısını yapıyoruz.

Çoğu zaman TMMOB'ye bağlı meslek odalarının çalışmalarını "muhalif" bir anlayışla sürdürdüğü samılarak, özellikle yönetimlerde yer alan meslektaşlarımızı "siyasi" olmakla eleştirilmektedir. Ancak toplum nezdinde gördüğümüz Odamızın itibarın kaynağı, TMMOB ve bağlı odaların mesleğin kamu yararına yürütülmesi için sarf ettiği çabadır. Örgütümüz Türkiye'nin en güvenilir kurum-

ları arasında üst sıralarda yer almaktadır. Şüphesiz siyaset üstü bu güvenin asıl kaynağı “kamucu” çalışma anlayışımızdır. Kendi içimizde yürüttüğümüz tartışmalar ve eleştirilerle geliştirdiğimiz bu çalışma anlayışını yaratan ve halen sürdüren tüm meslektaşlarımıza tek tek teşekkür ederiz.

Örgütümüz şüphesiz önümüzdeki çalışma döneminde, AKP iktidarlarının neo-liberal ekonomi politikalarıyla yarattığı tahribatı tersine döndürmeye odaklanacaktır. “Ucuzlaştırılmış” emek yoğun, rant temelli, betonlaşmaya dayalı bu ekonomik modelden, bilgi yoğun bir ekonomik modele geçilmesi için hep birlikte mücadele edeceğiz. Kamu kuruluşu niteliğindeki, akademik meslek örgütlerinin hak ettiği değeri gördüğü, karar alma süreçlerine daha fazla katılım sağlanabilen bir dönemin başlangıcı olması dileğiyle Genel Kurulu selamlıyoruz.

Odamız, mühendislerin ülke kalkınmasına daha fazla hizmet edeceği, bilimin ışığında büyüyen bir ülke için tüm gücüyle mücadelesini sürdürecektir. Meslektaşlarımızın alın teriyle şekillenecek yarınların, umut ve dayanışmayla kurulacağı inancıyla, tüm üyelerimizi, Şubemiz, Odamız ve TMMOB etrafında kenetlenmeye davet ediyoruz.

Özellikle son beş yıl içinde mezun olmuş meslektaşlarımızın, meslek ve meslektaş sorunlarına çözüm önerileri geliştirmeleri mutluluk vericidir. Odamız 67 yıldır biriktirdiği deneyimi, her dönem genç kuşaklara aktararak mücadele geleneğini sürdürüyor. Toplumsal muhalefetin en önemli örgütlerinden birini yaratan deneyimli meslektaşlarımıza şükranlarımızı sunarken, görevi bizlerden devralmak üzere hazırlık yapan meslektaşlarımıza da başarılar dileriz. İş yaşamı ve günlük hayatın yoğun temposunda, gönüllülük esasıyla yürütülen Şube çalışmalarına enerji ayırmaya gayret eden tüm meslektaşlarımıza kutlanız.

Bir dönemi geride bırakırken, Yönetim Kurulu ve Şube Denetçisi olarak görev alan, komisyonlarda sorumluluk üstlenen tüm meslektaşlarımıza ve Şube çalışanlarımıza çok teşekkür ederiz. Teknolojinin tüm toplumun yararına kullanıldığı, yoksulluğun ortadan kalktığı, bilim ışığında gelişen bir ülke yaratma mücadelesini büyütme için tüm üyelerimizi Şubemizin 34. dönem çalışmalarına destek olmaya davet ediyoruz. Genel Kurul sonunda görev üstelenecek meslektaşlarımıza da şimdiden başarılar dileriz.

***Yağma Yok, Bu Ülkenin Mühendisleri Var!
Yaşasın Mesleki Mücadelemiz, Yaşasın TMMOB***

**TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası
İzmir Şubesi 33. Dönem Yönetim Kurulu**